

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1986/13
KARAR NO : 1986/12

ÖZET : 6831 Sayılı Kanun'un değişik 2.maddesinin uygulanmasına ilişkin davanın; anlaşmazlık,2869 Sayılı Kanun'un yürürlüğünden önce doğduğu cihetle İdari Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : Fikrettin Kandıra ve arkadaşları
Vekili : Av.Necia Arı,Av.Salih Arı,Üsküdar Cad.No.120/A.Şile/İSTANBUL
Davalı : Tarım-Orman ve Köy İşleri Bakanlığı
K O N U : 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 1744 Sayılı Kanunla değişik 2.

maddesi uygulamak sureti ile davacılara ait taşınmaz malın " orman sınırları içinde bırakılmasına" ilişkin 19 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nca verilen 15 sayılı ve 4-8-1982 günlü kararın; iptali istemi ile ve 15-11-1982 kayıt tarihli dilekçe ile İdare Mahkemesi ne dava açılmıştır.

1- İstanbul 1.İdare Mahkemesi : 26-1-1984 gününde,1982/773, 1984/60 sayılı ile; 6831 Sayılı Kanun'un, 2896 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ile değiştirilen 2.maddesinin B fıkrası 4.parağrafında, orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin iptali için adliye mahkemelerinde dava açılacağına hükme bağlandığı,anılan yasa'nın 62.maddesinde,anılan maddenin yürürlük tarihinin 1-1-1984 olarak belirlendiği,bu itibarla,davada mahkemelerin görevsiz olduğu gerekçesi ile davanın,2577 Sayılı Kanun'un 15/1-a.maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiştir.

Bu kez davacılar; 19 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nun aynı sayılı kararının iptali ile anılan taşınmazların davacılar adına tesbit ve tesciline karar verilmesi istemi ile 11-5-1984 kayıt tarihli dilekçe ile adli yargı yerinde dava açmışlardır.

2- Şile Asliye Hukuk Mahkemesi : 5-6-1985 gününde, 1984/71, 1985/61 sayılı ile; 2896 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ile getirilen düzenlemenin sadece eski yasa(6831) zımanında başlamış olup,tanımlanmamış orman sınırı dışına çıkarma işlemleri için uygulanacağı,6831 Sayılı Kanun'un değişik 2.maddesinin uygulanmasına ilişkin davanın; anlaşmazlık 2896 Sayılı Kanun'un yürürlüğünden önce doğduğu ve dava 1-1-1984 tarihinden önce açıldığı cihetle, idari yargı yerinin görevine girdiği gerekçesi ile davayı görev yönünden reddetmiştir.

Böylece; tarafları,sebebi ve konusu aynı olan davada adli ve idari yargı yerlerince verilen ve temyiz edilmeden suretiyle kesinleşen görevsizlik kararları nedeni ile,2247 Sayılı Kanun'un 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

...../.....

Davacılar vekilinin; dosyanın, Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesini istemesi üzerine, ilgili dava dosyaları şile Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 7-5-1986 günlü, 1986/1 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKLE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzü'nün Başkanlığı'nda, Zekâi Özdi, Şerafettin Seyhun, Şafak Sancar, Güven Dinger, İlhan Köseoğlu ve Abdullah Demir'in katılmaları ile yaptığı, 26-5-1986 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Tahsin Yağmurlu'nun ve Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiöğlu'nun davada idari yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava; evvelce sınırlaması yapılarak kesinleşmiş bir kısım yerlerin, orman vasfını kaybetmediği gözönüne alınarak, 6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanunla değişik 2. maddesi uyarınca orman sınırları dışına çıkarılmasına gerek görülmemesi üzerine, bu yerlerin orman sınırları içinde bırakılmasına dair orman kadastro komisyonu kararının iptali istemine ilişkin olup, görev uyuşmazlığı; bu davada adli veya idari yargı yerlerinin hangisinin görevli olduğu hususundan doğmaktadır.

6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanun ile değişik 2. maddesi 2896 Sayılı Kanun ile değiştirildiğinden ve bu maddenin uygulanmasından doğan anlaşmazlıkların çözümü ile adli yargı yerleri görevli kılınacağından öncelikle anılan 2. maddenin 2896 Sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten önceki ve sonraki şekline göre görevli yargı yerinin ne olduğunun belirlenmesi, daha sonra 2896 Sayılı Kanun ile yapılan değişikliğe göre görevli kılınan yargı yerinin görev alanının sınırlarının, başka bir anlatımla olayda anılan değişikliğin uygulanabilirliğinin tesbiti gerekmektedir.

Orman Kadastro Komisyonlarının 6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanun ile değişik 2. maddesi uyarınca verecekleri kararların idari nitelikte olduğu tartışmasızdır.

Her ne kadar; 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 11. maddesinde Orman Kadastro Ek ve Komisyonlarınca verilen kararlara karşı kararın tebliğinden itibaren 1 yıl içinde görevli ve yetkili adliye mahkemelerine müracaatla itiraz edilebileceği hükmü yer almakta ise de; bu madde ile Orman Kanunu'nun 7., 11. maddelerinde belirtilen " Orman Kadastro'suna" ilişkin uyuşmazlıkların adli yargı'da çözümlenmesinin amaçlandığı kuşkusuzdur. Zira; Orman Kanunu'nun 1744 Sayılı Kanunla değişik 2. maddesinde düzenlenen orman sınırları dışına çıkarma işi amaç, konu ve nitelik bakımından Orman Kadastro'su işinden tamamen farklı olup, anılan maddenin uygulanabilmesi için bir yerin önceden tahdidinin yapılmış olması ve kesinleşen sınırlamaya göre de bu yerin orman sınırları içinde kalmış olması gerekir. Nitekim; 2. maddenin son fıkrası uyarınca hazırlanarak yürürlüğe konulan " orman sınırları dışına çıkarılacak yerler hakkında" tüzüğün 31. maddesinde de sınırlaması kesinleşmiş ormanlardaki düzeltme işleminin 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 7. maddesi uyarınca yapılan Orman Kadastro niteliğinde olmadığı açıkça ifade edilmiştir.

Bu itibarla; 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2.maddesinden doğan anlaşmazlıkların çözümü idari yargı yerlerine aittir.Esasen,Mahkememiz'in süreklilik kazanan kararları da bu doğrultudadır.

Ne var ki; hal böyle olmakla birlikte,6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 2.maddesi 2896 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ile yeniden değiştirilmiş ve değişik şekli ile anılar. madde 1-Ocak-1984 gününden itibaren yürürlüğe girmiş ve bu madde ile Orman Kadastro Komisyonlarının bu madde uyarınca verecekleri kararlara karşı bildirim ve ilândan itibaren 60 gün içinde taşınmazın bulunduğu yer adliye mahkemesinde iptal davası açılması öngörülmüş,başka bir ifade ile anılan maddenin uygulanmasından doğan anlaşmazlıkların çözümünde adli yargı yerleri görevli kılınmıştır.

Olayda dava konusu anlaşmazlık; 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 1744 Sayılı Kanunla değişik 2.maddesinden çıkmakta ve bu madde uyarınca verilen Orman Kadastro Komisyonları kararı yukarıda belirtildiği gibi idari nitelikte bulunmakta ve bu maddenin uygulanmasından doğan davalar şimdiye değin idari yargı yerlerinin görevine girmekte ise de şu anda yürürlükte olan değişik 2.madde ile bu konuda doğan anlaşmazlıkların çözümü adli yargı yerlerine bırakıldığından, konunun bu yasal değişikliğe göre ve yeni yasal düzenlemenin ışığı altında incelenmesi gerekmektedir.

6831 Sayılı Kanun'un kimi maddelerinin değiştirilmesine,kimi maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin 2896 Sayılı Kanun'un geçici 2.maddesinde; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmasına başlanmış,ancak tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin bu kanunla değiştirilen ilgili madde hükümlerine göre Orman Kadastro Komisyonlarınca tamamlanacağı belirtilmiştir.Anılan maddeden anlaşılacağı üzere,2896 Sayılı Kanun ile getirilen düzenlemenin,sadece eski kanun zamanında başlamış olup,tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemleri için kabul edilmesi zorunludur.6831 Sayılı Kanun'un 2896 Sayılı Kanun ile değişik 2.maddesi ile aynı kanunun geçici 2.maddesinin birlikte değerlendirilmesi de bizi aynı sonuca götürmekte,yani geçici 2.madde kapsamına girmeyen,eski yasa zamanında çıkan 2.madde uygulaması ile ilgili anlaşmazlıkların,yeni yasa ile getirilen düzenlemeye tabi olmadan,eski yasa zamanında olduğu gibi aynı yargı (idari) görülmesi gerekmektedir.

Gerçekten; 6831 Sayılı Kanun'un 2896 Sayılı Kanun ile değişik 2.maddesinde yer alan ve eski kanun zamanında başlayıp,tamamlanamayan orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine yeni kanun hükümlerinin uygulanacağı yolundaki hüküm,sadece işlemler bakımından uygulanacak mevzuatı tayin eden bir düzenleme olmayıp,tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinde görevli yargı yerini de belirleyen bir düzenleme niteliğindedir.Kaldı ki; 6831 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ile 2896 Sayılı Kanun ile değişik 2.maddesinin içeriklerindeki farklılıklar da eski ve yeni 2.maddeler uyarınca tesis olunan işlemlerin farklı yargı mercilerinde çözümlenmesini gerekli kılmaktadır.Hatta 2.maddenin uygulanmasında görevli kurullar bakımından 6831 Sayılı Kanun ile 2896 Sayılı Kanun farklı düzenlemeler getirmiş,Orman Kadastro Ekipleri kaldırılıp,bu görev doğrudan Orman Kadastro Komisyonlarına verilmiş,komisyonun teşekkül tarzı değiştirilmiş,ayrıca eski 2.maddede 15-10-1961 gününe kadar bilim ve fen bakımından orman niteliğini yitirmiş yerlerin orman sınırları dışına çıkarılması öngörülmüşken,yeni 2.madde 31-12-1981 tarihine kadar bu niteliği yitiren yerlerin

Orman sınırları dışına çıkarılması hükmüne bağlanmıştır.

Tüm bu açıklamalardan çıkan soru; 2.maddedeki farklı düzenlemeler nedeni ile eski 2.madde uygulaması ile ilgili önceki ve yeni 2.madde uygulaması ile ilgili sonraki uyuşmazlıkların ayrı yargı yerlerinde çözümlenmesinin amaçlandığıdır. Başka bir ifade ile 6831 Sayılı Yasa'nın 2.maddesi uyarınca tesis olunan işlemlerin idari yargı, 2896 Sayılı Yasa ile değişik 2.madde uyarınca tesis olunan işlemlerin adli yargı yerlerinde yargı denetiminin yapılması amacı güdülmüştür.

Olayda anlaşmazlık; 6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanun ile değişik 2.maddesi uyarınca tesis olunan işlemlerle doğduğuna göre, anlaşmazlığın çözümü yukarıda açıklanan nedenlerle idari yargı yerinin görev alanına girmektedir.

Esasen, Mahkememiz Hukuk Bölümü'nün kararlılık kazanan içtihatları da bu yöndedir. Son olarak verilen ve 17-3-1986 günlü, 19050 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Hukuk Bölümü'nün 23-12-1985 günlü, Esas-1985/31, Karar-1985/37 sayılı kararda da bu tür anlaşmazlıkların çözümünün idari yargı yerine ait olduğu belirtilmiştir.

Bu itibarla; İstanbul 1.İdare Mahkemesi'nin 26-1-1984 günlü, Esas-1982/773, Karar-1984/60 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe üyelerden Zekâi Özdiç, Şerafettin Seyhun ve Güven Dinçer katılmamışlardır.

...../.....

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre İdari Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, İstanbul 1. İdare Mahkemesi'nin 26-1-1984 günlü, Esas-1982/773, Karar-1984/60 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, üyelere Zekâi Özdil, Şerafettin Seyhun ve Güven Dincer'in karşı oyları ve oyçokluğuyla 26-5-1986 tarihinde kesin olarak karar verildi.

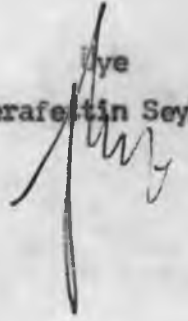
Başkan
Servet Tüzün

Uye
Zekâi Özdil

Uye
Şerafettin Seyhun

Bu kararın Resmî gazete'de
yayını uygundur.
Başkan

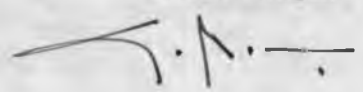
Uye

Şafak Sancar

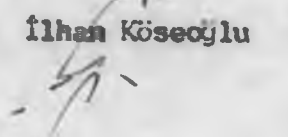
Uye

Güven Dincer

Uye

İlhan Köseçolu

Uye
Abdullah Demir

Ma 2/6
S.Y.

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1986/13
KARAR NO : 1986/12

KARŞI OY YAZISI

6831 Sayılı Orman Kanunu'nun olay gününde yürürlükte bulunan 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2.maddesi hükmüne göre, 15-10-1961 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerler, orman sınırı dışına çıkarılır. Evvelce sınırlanması yapılmış olupta Orman Bakanlığı'nca veya yapılacak başvurular üzerine sözü edilen hükme uymayan sınırlamaların düzeltilmesi Orman Kadastro Komisyonlarıca yapılır.

Uyuşmazlığa konu olan olayda da davacılar; 6831 Sayılı Kanun'un değişik 2 maddesi uygulamak sureti ile kendilerine ait taşınmaz malın " Orman sınırları içinde bırakılmasına, ilişkin Orman Kadastro Komisyonu kararının kendileri ile ilgili bölümünün iptali ve anılan taşınmazın " Orman sınırları dışına çıkarılmasına" karar verilmesi istemi ile işbu davayı açmışlardır. Bu gibi davaların Adli Yargı yerinde mi yoksa İdari Yargı yerinde mi görüleceği konusunda bir çök oluşsüz görev uyuşmazlığı oluşmuş ve Uyuşmazlık Mahkemesi Orman Kadastro Komisyonlarıca Orman Kadastrosu ile ilişkisi olmayan (orman dışına çıkarma veya çıkarmama) kararının idari bir işlem olması nedeni ile denetiminin İdari Yargı yerine ait olduğuna karar vermiş ve bu uygulamasını sürdürmüştür.

Hal böyle iken, 1-1-1984'de yürürlüğe giren 2896 Sayılı Karar'ın 2.madde ile 6831 Sayılı Kanun'un 2.maddesi tekrar değiştirilerek orman sınırları dışına çıkarma işlemleri hakkında Orman Kadastro Komisyonlarının kararları aleyhine adliye mahkemesinde iptal davası açılacılığı hükmü getirilmiştir. Böylece kanun koyucu bu gibi kararlara karşı İdari Yargı değil, Adli Yargı yerine başvurulabileceğine dair yeni ve açık bir hüküm koymuştur. Bu konuda kararlın çoğunluğu ile azınlığı arasında görüş ayrılığı yoktur. Üzerinde durulacak yönü yeni yasa hükmünün, eski iş ve işlemlere özellikle açılmış davalara uygulanıp uygulanmayacağıdır.

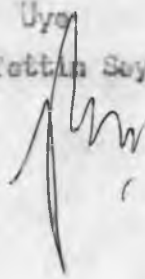
Bilinir gibi, görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan görevi nusunda taraflar için bir miktosep hak doğmaz. Bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilmiş görev kuralları geçmişe de etkilidir. Yeni davanın açıldığı andaki kurallara göre görülmeli olan mahkeme, yeni bir kanunla görevsiz hale gelmişse (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekir. (Bakınız. Prof. Dr. Baki Kuru, Hukuk Mahkemeleri Usulü, Dördüncü Baskı 1979 Cilt-1, Sahife-217

Kanun koyucu 2896 Sayılı Kanunla 6831 Sayılı Kanunu değiştirirken o güne kadar idari yargı yerinde görülmekte bulunan yukarıda niteliği belirtilmiş uyuşmazlıkların o günden sonra adli yargı yerinde görülmelerini istemiştir. Eęer; dana önce çıkan uyuşmazlıkların idari yargı yerinde görülmelerine devam edilmesini istese idi, geçici bir madde ile bunların idari yargı yerinde sonuçlandırılması yolunda bir hüküm getirirdi. Böyle bir hüküm getirilmediğine ve kanun düzenine ilişkin bulunan görev kuralları geriye yürüyeceğine ve bundan başka Uyuşmazlık Mahkemesi'nce olayda görevsizlik kararlarının verildiği günlerdeki değil, bu gün yürürlükte bulunan yasa'ya göre görev uyuşmazlığı çözümlendiğine göre olayda Şile Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması oyunlayız.

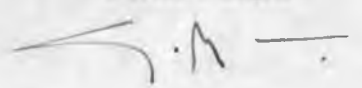
Uye
Zekai Özfil

Uye
Şerafettin Soyhan

Uye
Güven Dinçer

Ş. 2/6
S.Y.